

ПЕРСПЕКТИВА ВИКОРИСТАННЯ АЛЬФА-ЛІПОЄВОЇ КИСЛОТИ В ПРОФІЛАКТИЦІ МІГРЕНІ

Ковалевська І.В., Вовчок В.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

i.kovalevska@nuph.edu.ua

Мігрень належить до найбільш поширеної форми головного болю (ГБ), яка є первісною та доброякісною за розповсюдженістю. Вона займає друге місце після ГБ, пов'язаного з наругою. Незважаючи на численні дослідження, що стосуються патофізіології мігрени, точний молекулярний механізм, що лежить в основі мігрени, досі невідомий. За даними фармакологічних досліджень встановлено, що одним з патогенетичних аспектів є окислювальний стрес, який проявляється як порушення балансу утворення та розпаду активних форм кисню (АФК).

За останній час встановлено, що серед речовин, які потенційно можуть бути використані для лікування мігрени, особлива увага приділялася так званим нутрицевтикам. До цієї групи входять вітаміни (рибофлавін, аскорбінова кислота, α -токоферол ацетат тощо), коферменти (коензим Q10, альфа-ліпоева кислота тощо). Найпоширенішими рослинними антиоксидантами є каротиноїди (ксантофілі та каротини), поліфеноли (фенольна кислота, антоціани, лігнани, флавоноїди та фенолова кислота). Вони запобігають окислювальному стресу, пригнічуючи ініціацію, поширення та саму ланцюгову реакцію окислення.

Природну альфа-ліпоеву кислоту (α -ЛК) організм людини синтезує як невід'ємну частину кількох мультиферментів у мітохондріях. Ці ферменти беруть участь у катаболізмі амінокислот і виробництві енергії. У підсумку вони значуще впливають на життєздатність клітин завдяки синтезу нових нуклеїнових кислот і участі в циклі лимонної кислоти. Таким чином, виробництво ліпоїльного фрагмента необхідно для життєздатності й нормального функціонування клітин. Альфа-ліпоева кислота є жирною кислотою з коротким ланцюгом, яка бере активну участь у процесі окисного декарбоксилювання піровиноградної кислоти та α -кетокислот, що зумовлює позитивний вплив на вуглеводно-жировий обмін завдяки потужному антиоксидантному потенціалу. Широкий спектр біохімічних функцій сприяє широкому застосуванню α -ЛК у практичній медицині як універсального гепатопротектора, нейропротектора та антиоксиданту, перш за все, у пацієнтів із хронічним алкоголізмом, цукровим діабетом, вірусними гепатитами, препарат-індукованими гепатитами, неврологічними захворюваннями, інтоксикаційними синдромами, зокрема спричиненими хронічним отруєнням ртуттю, миш'яком та свинцем, — поширеними полутантами навколишнього середовища. Відомі позитивні клінічні ефекти від застосування α -ЛК у пацієнтів онкологічного профілю, які проходять курси хіміо- та радіотерапії, а також у пацієнтів з порушенням реперфузії головного мозку. За даними біологічних досліджень α -ЛК посилює метаболізм кисню та вироблення енергії мітохондріями, отже знижує частоту виникнення нападів мігрени.

Враховуючи надзвичайний широкий та специфічний спектр фармакологічної активності, α -ЛК доцільно використовувати при розробці лікарських засобів для профілактики виникнення нападів мігрени.